

Bérmestelen levelek el sem fogadtak.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve:
Egyre évre 7 ft 6 kr
Félévre 3 " 50 "
Háromre 1 " 75 "
Külföldre egyre évre 20 frank.

Egyre évre 4 ft 8 kr, a kapható
a külföldi újságok és Góros Góros-
tárj közlönelvénél.

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közmívelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek
hivatalos közlönye.

Hirdetnek felvételt a kiadó-
hivatalban.

Hirdetők díja:

4 hasznos példány-sor vagy
annak helye 5 kr. Nagyból
6 példány hirdetésért kezes-
mény. Minden egyes hirdet-
vény után meg kell fizetni 30 ar.
belföldi fuvarozást.

NYitási díjazás egy 10 kr.

Hirdetők és Nyitási díj
előre fizetendő.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztési iroda

Brassó, Kolozsvár-utca 26. szám alatt.

hová a lap szelvére szerelt illető közlemények beérkeznek.

Szerkesztőnek adatai:

F. J. 20. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30.

Készítők vissza nem adtak.

A lap kiadóhatalma:

Brassó, Kolozsvár-utca 26. sz. a.

Ide küldve az előfizetési tételt és hirdetésért díjat.

Városaink.

Abból az igazságból, hogy népeket s nemzeteket igazán nagyság és hatalmasság csak kifejtett ipar és kereskedelem lehet, folyik az a történelmi igazolt megdöbbentő tény, hogy azok a népek és országok voltak gazdagok s hatalmasok, melyeknek fejlett s virágzó városai voltak.

A városok fejlettsége, azok virágzása, ismertető jele az ország jólétének, boldogságának, a városokban, — az ott lakó iparosok gyártmányai, s a kereskedők áru eladási áraként, — gyül össze a vidék telessége, s a városok képezik a vidék szellemi középpontját, az ott levő tanintézetekben szerzi ismeretét a vidék ifjúsága, s ott keres selemmel szórakozást a vidék intelligenciája.

Ezer és ezer érdek köti a vidéket a középpontját képező városhoz, s az érintkezés erre alkalma mindig a városnak belsővilágát, hatását éreztetve a vidék közönségére.

A városokban, mint központokban székel a közigazgatás, bírói, pénzügyi, közlekedési s más állami hatóságok, a vidék lakosságának létvitaliságai ügyeiben határoznak, intézkednek, rendelkeznek s a városokban székel a vidék pénzintézetei a vidék asszokának zsebében tartják kezükét.

A városi életet fejlesztve, a városok anyagi érdekeit támogatni, a városok értémségeinek fejlődését előmozdítani, a városokban lassan-lassan fejlődő ipart és kereskedelmet gyémántolni, a vállalkozási

szellemet felébresztve, s a kezdeményezői hajlamot serkentve, bízattani, ez képezi és kell hogy képezze, minden magyar államférfi törekvéseit. — S e részben a legújabb időben nem lehetett s most sem lehet okunk panaszra.

Nem lehet okunk panaszra annál inkább, mert a városi élet fejlődésével karöltve járt össze magyarosodása is. Rég el múlt már az az idő, a mikor a magyarok nem volt még városi elem, s városaink lakossága minden egyből volt csak magyar nem.

Ma már a városokban a magyarság mindenütt túlsúlyos, és az arány a városokban, a magyarsága névze sokkal kedvezőbb, mint a vidéken.

Hogy e zsig van hazánk királyhígnáltil részében, az már többször fölemlített, s statisztikai adatokkal bizonyított tény, s hogy a királyhígnáltil inessé körülbelül a 15 arányos megye városában is így van, azt a következő hiteles adatokkal igazolom.

Az 1890 évi népszámlálás adatai szerint a 15 arányos megye össze lakossága 2.251.076. Ebből állt 1.276.890 (56%) magyar, magyar 697.945 (31%), német 217.670 (10%).

Ezzel szemben a 27 arányos város (Abrudbánya, Gyulafehérvár, N-Egyed, Vácz, Székely, Beszterce, Brassó, Kék-Szereda, K-Vásárhely, S-Szt.-György, Déva, Hát-szeg, Szász-Város, Kolozs-Hunyad, Ércséb-ber, Kolozs, Kolozsvár, Szász-Régen, Maros-Vásárhely, Medgyes, Segesvár, Nagy-

Szeben, Szász-Sebes, Décs, Szamos-Ujvár, Felvinc, Torda, Székely-Udvarhely) össze lakosságából (222.990) magyar 113.616 (50%), román 54.697 (25%), német 48.298 (22%). Itt tehát a magyar elem feltétlenül dominál; s a német elem is sokkal jobban van képviselve, mint a többi lakosság számarányban.

De bizonyítják e számadatok azt is, a mit már különben rég tudtunk, hogy a német elem igen fejlett és elterjedt, mert hiaz az összes arányos megye lakosságának 22%-a városi lakosság, holott a magyarságuk csupán 16%-a, az oláh elemek pedig csupán 43%-a városi lakosság.

Erdélyek még e szempontból Fogaras, mint magyar székhely, hol a lakosság (5.861) 40%-a (2.397) magyar, 26% (1.515) német és 33% (1.917) román, holott Fogaras megyében a lakosság (88.217) 90% (78.725) román, s ugy a magyarság, mint a német elem alig tesz 5-3%-ot.

E számadások némi meggyűrésáral töltethetnek el bennünket is, a mikor már városunkban is kezdi feltűnni tehát az ugynevezett „román nemzeti reakció.”

Dr.

Terrorismus.

(E cím alatt közreadott nyilatkozat a Budai hűvöndéki településből egyikben Párizs Perencs a „Pester Correspondenz”-ben.)

Válaszok időben, vagy ha valamely vártalan, meglepetés kérdés a közönséget arra készteti.

ál. Gyalárb-település. — Az asztaltól arany mintegy 30 évre áll. S nevet, ruhát, lustán, hosszú ére fogat mutatgató.

Belsőre az öreg tolemlé a fejét.

— Te vagy, semmihi? Mit akarsz?

A felelet még egyre rögt, szemel tőr-
késztől világosk kővel a szobában. Mámor-
telt reket hangon felelt.

— Látni akarom néd. Régen nem lát-
tam. Mondok: megneved, hogy van az én
örög nemkém!

Az öreg asszony megrögi az arca ri-
dőségét.

— Azt jöttél bizony te, hogy meg-
koppas, és megvárak a vacsoránál? No ha-
aktor sarkon fordulhat. Itt ugyan semmi
sem talál.

A gazdákra már észrevette a burgonyát,
s a nagyénje visszatartásával mit sem to-
ródott.

— A vacsoránál azt még a kutyáknak
sem adom.

S egy lapot tett elől tenyogonyára.
Most már nem neveltek.

— Két frankra van szándékod! Adj
később!

Az öreg asszony arca az érzéketlen kö-
nyöz szorba volt.

— Hallj, nagyném! Két frankot kérek!
Pár napot vársz-e?

— S egy lapot tett elől kis szürke so-
mett s a fejét oldalra szelít!

— Nem!

— Sima! hangsz, néni! Maga ma
dolgozott. Azért fizettek. Nekem pénz kell!

TÁBOROZÁS.

Az öregasszony.

— Franciából. —

Az ardeben vezető útra lassanként új
borult. A napnál madár elphentek, az éji
zárnyasok kezdenek elkelteni, s a denérvők
írnak le köröket a légből.

A köveses úton lassan ridg kopogása
hallatszik. Egy különös állat tűnt fel a távol-
ban, s talán lassanként, meggyőződve. Rém.
Né! — Az ismeretlen jelenség a válna ne-
haz földetkapás cipzel, alálát vedlett, ro-
nyos öltözet föl, — oly füstölőstől, nyomo-
rult ruhában, mintha azt egy rég sírban
porlado halottból buntak volna le.

Ez a vén Rosent néni. Mindeki is-
meri őt a környéken. A városban kívül lakik,
minden éjjelenből távol, az erdőszélen. Az a
félig rombolott kápolna, a melyre úgy-
bá, — Az ismeretlen jelenség a válna ne-
haz földetkapás cipzel, alálát vedlett, ro-
nyos öltözet föl, — oly füstölőstől, nyomo-
rult ruhában, mintha azt egy rég sírban
porlado halottból buntak volna le.

Ez a vén Rosent néni. Mindeki is-
meri őt a környéken. A városban kívül lakik,
minden éjjelenből távol, az erdőszélen. Az a
félig rombolott kápolna, a melyre úgy-
bá, — Az ismeretlen jelenség a válna ne-
haz földetkapás cipzel, alálát vedlett, ro-
nyos öltözet föl, — oly füstölőstől, nyomo-
rult ruhában, mintha azt egy rég sírban
porlado halottból buntak volna le.

Vége megkérdezi, kinyitja a táskáját, és
egy órágon lezárja, a kábebon nem
látja semmit. Belső, a szoromást a szög-
letes dő, a tapogatóra tánt gyűjt. Egy
kis peráz, egy kis vergődő tűz, gunyja a ha-

ritásnak kandelabrok, pisztor fők, a világítá-
gat meg a szokat. Nyomor! Egymenl talán,
mestelen falak, a melyek a füstöt és szenny-
től feketék, reszkado tetőzet. A leghe-
szősebben az így: úgyis földbe vert káró,
egy széles deszka felétele, a malmak nyí-
les szalma, város falról falra, egy el-
nyitott székárén. Ez az öregasszony minden-
nap ravatla. A botorutnak többi részét egy
asztal, egy lötyögő pad és néhány konyha-
eszköz teszi ki.

Az öreg test lerokad a padra, térdőre
támasztja a két könyökét, a háta előregyök.

Egy marad jó órányór-é, dívele a nap
munka után pihenés gyönyörű. Néma
vacsoránál is kell, a fűszárg meg a gyász
az elét, s 6 reggel óta nem evett, még dél-
ben is a mézén bőlt naposragk alatt, eltelő
szemüregt a gőrgőnyök fölött. Előfizetése
elmozgott ki. „Jaj a hátnak!” a lábát meg-
marjulták, a germetében nyálkó fájdalom
terjed. A thányel melyre egy nyálkó rósa
bor. Összeri a vesztől fők felébe, a
földeslét valik a táska. Minden vágóknál a
nosz hozsádmányosk tördők, tülkölő gyö-
lemmel. Végre a kormos lábát elállt elő-
járó lobog s a víz sziszegve kőz. Ah! olyan
dörög ez a tüz! A szőnyöknél a fenekezől elő-
kötözök három díszit burgonyát, s eltekdi
azokat hámónál, ugyanazzal a látnál lassu-
sággal.

Egyreze fölhatott az ajtó.
— Eny burgot, nagyném!

Hörögéses főkő töpnyel be és áll meg
a vén anyóka előtt. Lapos homlok, előrenyúló

Do az agg nő megalakodott a makacs-
ságában.

— Nincs! Nem fizetek ki a napzám-
mat. Sz a kifizetés volna, — nem előfoga
való pénz áll.

— Légy jó nagyném!

— Az öreg csak ránt a fejét.

— Míg egy frankot sem fizet.

— Nem!

— Unokáidat vagyok!

— Ganeber vagy! morgotta az öreg.

— Egyetlen rokona, — örökös, — ha
volna mit örökölni.

A Bu erre az öklöt emelte fel.

— No! a védőg tartók maga elöbe a kar-
ját, majd egy nagy merőkanál ragadtott föl.

A víz zuhogott a lábosban. Belmerített a
kanalat s hirtelen a főkő arára ontotta a
róz, husnato vizet. A szorécsenél az orvul
megtakadással jalkijátstál halalt, majd vad-
szál földetkapás, horgos tört elő a mellből, s
a kín által győztetve, szemel elakarra futott
ki az ajtón.

Az öreg asszony unokácsos megfuta-
modása után sokáig hallgatta a távozó léptek
neszt, s a mit vasszókkel kívart sark
eltek.

Műló már mit sem hallott, arára ge-
nosz torogvargák állt. Hozz adhatott a
szentelt vízzel megmosósi ördög! A lecke
jó volt: talán soha nem jön ide több.

Aztán nyugodtan felült, hogy bejárja
az ajtót s halkán morgott:

